

UZBEKISTAN
AIRWAYS

www.uzairways.com

Aksiyadorlik jamiyati | Joint-Stock Company

20____-y. «____» _____ №_____

“Uzbekistan Airways” AJ
Boshqaruvi Raisining
20 25-yil “ 11 ” 11 dagi
2444-sonli buyrug‘iga
1-ilova

**“Uzbekistan Airways” AJning
Aviatsiya xavfsizligi sohasidagi Siyosati
DSK.SEC-01
(2-nashr)**

Toshkent

0.1. Hujjat haqida ma'lumot

ISHLAB CHIQLILGAN:

Ushbu hujjat “Uzbekistan Airways” AJning Aviatsiya xavfsizligi Kengashi tomonidan ishlab chiqilgan.

Hujjatning amal qilishi:

Ushbu hujjat “Uzbekistan Airways” AJ Boshqaruvi Raisining 2022-yil 2-martdagi 135-sonli buyrug‘i o‘rniga kiritilmoqda.

Hujjatni qayta ko‘rib chiqish:

Ushbu hujjatni qayta ko‘rib chiqish (yangilash) yiliga 1 martadan kam bo‘lmagan miqdorda amalga oshiriladi.

Ushbu hujjat “Hujjatli axborotni boshqarish qo‘llanmasida” belgilangan talablarga muvofiq ko‘rib chiqiladi.

Ushbu hujjatga o‘zgartirish kiritish to‘g‘risidagi qaror “O‘zbekiston havo yo‘llari” AJ boshqaruvi raisining rejim va aviatsiya xavfsizligi bo‘yicha o‘rinbosari tomonidan aviakompaniyaning boshqa tarkibiy korxonalarining izohlari va/yoki takliflari, tegishli xalqaro hujjatlarning yangi tahrirlari va milliy qonunchilik hujjatlari asosida qabul qilinadi.

Nizom va uning qismlariga kiritilgan har qanday o‘zgartirishlar va/yoki uning bekor qilinishi (bekor qilinishi) aviakompaniya Boshqaruvi Raisining tegishli buyrug‘i bilan kuchga kiradi.

Hujjatning joylashuvi:

Ushbu hujjatning asl nusxasi aviakompaniyaning Umumiy bo‘limida (idorasida) DSK.SEC-01 raqami ostida saqlanadi.

Ushbu hujjatning “Saqlovchilar ro‘yxati”da qayd etilgan nusxalari hujjatlarni boshqarish va nazorat qilish uchun mas‘ul bo‘lgan shaxslar tomonidan saqlanadi.

Ushbu hujjat Aviakompaniyaning normativ hujjatlar elektron kutubxonasida *.pdf formatida mavjud.

Ushbu Nizomga oid, xususan, uning qo‘llanilishi, foydaliligi va qo‘llanilish doirasi bo‘yicha fikr-mulohazalar, takliflar va so‘rovlarni minnatdorchilik bilan qabul qilamiz. Ular Nizomning amaldagi versiyasiga va keyingi nashrlarga o‘zgartirishlar kiritishda hisobga olinadi.

Ushbu Nizomga oid fikr-mulohazalaringizni og‘zaki yoki yozma ravishda “Uzbekistan Airways” AJ Xavfsizlik boshqarmasiga yuboring:

- a) ichki: 22-38;
- b) shahar tel.: 78-140-47-93;
- c) faks: 78-140-46-61;
- d) e-mail: Eldar.Mustafaev@uzairways.com

0.2. Mundarija

Bob raqami	Sarlavha	Betlar
0.1.	Hujjat haqida ma'lumot	0-1
0.2.	Mundarija	0-2
0.3.	Amaldagi betlari ro'yxati	0-3
0.4.	O'zgarishlar va qo'shimchalarni qayd etish varag'i	0-4
0.5.	Saqlovchilar ro'yxati	0-5
1.	UMUMIY QOIDALAR	1-1
1.1.	Hujjatning maqsadi	1-1
1.2.	Qo'llanish doirasi	1-1
1.3.	Havolalar	1-1
1.4.	Tushunchalar. Ta'riflar. Abbreviaturalar	1-1
2.	SIYOSATNI AMALGA OSHIRISH TAMOYILLARI	2-1
3.	MAQSADLAR VA STRATEGIK VAZIFALAR	3-1
4.	QO'LLANISH SOHASI	4-1
5.	SIYOSATNI AMALGA OSHIRISH YO'NALISHLARI	5-1
6.	SIYOSATNI AMALGA OSHIRISH USTIDAN NAZORAT, MONITORING VA AUDIT	6-1
7.	SIYOSATNI QAYTA KO'RIB CHIQISH VA YANGILASH	7-1
8.	YAKUNIY QOIDALAR	8-1

0.3. Amaldagi betlari ro'yxati

0-bob		
Betlar raqami	Tuzatishlar raqami	Sana
0-1	0	15.11.2025
0-2	0	15.11.2025
0-3	0	15.11.2025
0-4	0	15.11.2025
0-5	0	15.11.2025
1-bob		
Betlar raqami	Tuzatishlar raqami	Sana
1-1	0	15.11.2025
2-bob		
Betlar raqami	Tuzatishlar raqami	Sana
2-1	0	15.11.2025
3-bob		
Betlar raqami	Tuzatishlar raqami	Sana
3-1	0	15.11.2025
4-bob		
Betlar raqami	Tuzatishlar raqami	Sana
4-1	0	15.11.2025
5-bob		
Betlar raqami	Tuzatishlar raqami	Sana
5-1	0	15.11.2025
5-2	0	15.11.2025
6-bob		
Betlar raqami	Tuzatishlar raqami	Sana
6-1	0	15.11.2025
7-bob		
Betlar raqami	Tuzatishlar raqami	Sana
7-1	0	15.11.2025
8-bob		
Betlar raqami	Tuzatishlar raqami	Sana
8-1	0	15.11.2025

0.4. O‘zgarishlar va qo‘shimchalarni qayd etish varag‘i

O‘zgarish raqami	Asos	Bet raqami			O‘zgarish kiritilgan sana	Kim tomonidan o‘zgarish kiritilgan, imzo
		O‘zgara- yotgan	Yangi	Olib tashlangan		

“UZBEKISTAN AIRWAYS” AJning AVIATSIYA XAVFSIZLIGI SOHASIDAGI SIYOSATI

1. UMUMIY QOIDALAR

1.1. Hujjatning maqsadi

Mazkur “Uzbekistan Airways” AJ aviatsiya xavfsizligi sohasidagi Siyosati (*keyingi o‘rinlarda* – Siyosat)ning maqsadi – yo‘lovchilar, ekipajlar, xodimlar, havo kemalari, infratuzilma obyektlari va Aviakompaniya operatsiyalarini noqonuniy aralashuv harakatlari (NAH) hamda ichki va kiberxavf kabi zamonaviy tahdidlardan barqaror, ishonchli va samarali himoya qilishni ta’minlashdir.

1.2. Qo‘llanish doirasi

Mazkur Siyosat aviakompaniyaning (keyingi o‘rinlarda – Aviakompaniya) aviatsiya xavfsizligi (*security*) sohasidagi asosiy strategik yo‘nalishlarini, tamoyillarini, maqsadlarini va majburiyatlarini belgilaydi.

Ushbu Siyosat Aviakompaniyaning barcha tuzilmaviy bo‘linmalari, xodimlari, pudratchilari, xizmat ko‘rsatuvchi provayderlari hamda aviatsiya xavfsizligi bilan bog‘liq faoliyatga jalb etilgan boshqa shaxslarga tatbiq etiladi.

1.3. Havolalar

Siyosat quyidagi hujjatlar asosida ishlab chiqilgan va qo‘llaniladi:

- O‘zbekiston Respublikasi Havo kodeksi hamda fuqaro aviatsiyasi va aviatsiya xavfsizligi sohasidagi boshqa normativ-huquqiy hujjatlar;
- O‘zbekiston Respublikasi fuqaro aviatsiyasini noqonuniy aralashuv harakatlaridan himoya qilish bo‘yicha milliy dastur;
- Xalqaro fuqarolik aviatsiyasi tashkiloti (ICAO)ning standart va tavsiya etilgan amaliyotlari, jumladan Annex 17 – Aviation Security, Doc 8973 – Aviation Security Manual, Doc 9859 – Safety Management Manual (SeMS);
- Xalqaro havo transporti assotsiatsiyasi (IATA)ning talab va tavsiyalari, jumladan IOSA Standards Manualdagi xavfsizlik talablari;
- Aviakompaniyaning ichki me‘yoriy hujjatlari (nizomlar, yo‘riqnomalar, tartiblar).

1.4. Tushunchalar. Atamalar. Abbreviaturalar

Siyosatda qo‘llanilgan atamalarning ma’nolari Annex 17, Doc 8973 va milliy me‘yoriy hujjatlardagi ta’riflarga muvofiq tushuniladi.

2. SIYOSATNI AMALGA OSHIRISH TAMOYILLARI

Aviakompaniya aviatsiya xavfsizligi tizimini quyidagi tamoyillar asosida quradi:

2.1. Qonuniylik va majburiyatlarga muvofiqlik.

Xavfsizlik sohasidagi barcha chora-tadbirlar, tartiblar va harakatlar O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi, vakolatli organlarning (jumladan Transport vazirligi huzuridagi Fuqaro aviatsiyasi agentligi) me‘yoriy hujjatlari hamda xalqaro majburiyatlarga (ICAO, IATA) qat’iy muvofiq amalga oshiriladi.

2.2. Rahbariyat mas’uliyati va yetakchilik (Safety/Security Leadership).

Aviakompaniya oliy rahbariyati Siyosatni tasdiqlash, zarur resurslarni ajratish, uning bajarilishini nazorat qilish va xavfsizlik madaniyatiga sodiqligini amalda namoyon etish uchun shaxsiy mas’uliyatni o‘z zimmasiga oladi.

2.3. Xavfsizlikni faoliyatga integratsiya qilish.

Aviatsiya xavfsizligi strategik rejalashtirishdan tortib kundalik operatsion qarorlarga bo‘lgan barcha jarayonlarga integratsiya qilinadi.

2.4. Xavf asosidagi yondashuv (Risk-Based Approach).

Aviakompaniya aviatsiya xavfsizligi xavflarini tizimli ravishda aniqlash, baholash va boshqarish orqali ustuvor tahdidlar va zaifliklarga yo‘naltirilgan chora-tadbirlarni belgilaydi. Qarorlar ehtimollik va oqibatlar tahliliga asoslanadi.

2.5. Xavfsizlik madaniyati (Safety/Security Culture).

Mas’uliyat, ochiqlik, professionallik va ishtirokchilikka asoslangan ichki xavfsizlik madaniyati shakllantiriladi. Har bir xodim xavfsizlikni ta’minlashdagi rolini anglaydi.

2.6. Adolatli madaniyat (Just Culture).

Xodimlar xatoliklar, buzilishlar yoki xavf omillari haqida qo‘rqmasdan xabar berishga undaladigan muhit yaratiladi; bu jarayon qasddan yoki qo‘pol buzilish holatlaridan mustasno.

2.7. Uzluksiz takomillashtirish (Continuous Improvement).

Siyosat va aviatsiya xavfsizligi boshqaruv tizimi monitoring, auditlar, hodisalar tahlili, ilg‘or tajribalar va innovatsiyalar asosida muntazam ravishda takomillashtirib boriladi.

2.8. Shaffoflik va hisobdorlik.

Xavfsizlik masalalari bo‘yicha ochiq, tekshiriladigan hisobdorlik va ichki axborot almashuvi tizimi yo‘lga qo‘yiladi.

3. MAQSADLAR VA STRATEGIK VAZIFALAR

3.1. Asosiy maqsadlar:

- Aviatsiya xavfsizligi darajasini xalqaro standartlar va davlat talablari darajasida saqlash va oshirish.
- Noqonuniy aralashuv harakatlari (NAH) va xavfsizlik tahdidlari xavf darajasini maqbul darajagacha kamaytirish.
- Hodisalar va favqulodda vaziyatlarga javob berishga tayyorlikni ta'minlash.
- Inson resurslarini rivojlantirish va barqaror xavfsizlik madaniyatini shakllantirish.
- Davlat organlari, aeroport xizmatlari va hamkorlar bilan hamkorlikni mustahkamlash.

3.2. Strategik vazifalar:

- SeMS (Security Management System) – xavfsizlikni boshqarish tizimini Aviakompaniyaning umumiy boshqaruv tizimiga integratsiya qilish.
- Xavfsizlik sohasida **asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPIs)**ni ishlab chiqish va joriy etish.
- Xodimlarning muntazam o'qitilishi, attestatsiyasi va malaka oshirilishini ta'minlash.
- Zamonaviy nazorat, identifikatsiya, tahlil va javob berish texnik vositalarini joriy etish.
- Tizimlar, obyektlar va jarayonlarning ichki tahdidlar va kiberhujumlarga nisbatan barqarorligini oshirish.
- Tashqi pudratchilar va yetkazib berish zanjirlarini qat'iy nazorat qilish.
- Barcha darajadagi xodimlarni xabardor qilish va jarayonga jalb etishni ta'minlash.
- Ichki va tashqi auditlar, inspeksiyaalar hamda mustaqil baholashlarni o'tkazish.

4. QO‘LLANISH SOHASI

4.1. Ushbu Siyosat Aviakompaniyaning barcha bo‘linmalari – operatsion, texnik, tijorat va ma’muriy xizmatlar uchun majburiydir.

4.2. Siyosat barcha xodimlarga – doimiy, vaqtinchalik, pudratchi, xavfsizlik xizmati, “Uzbekistan Airways Technics” MCHJ muhandis-texnik xodimlari, ekipajlar va yordamchi xizmatlarga nisbatan tatbiq etiladi.

4.3. Siyosat, shuningdek, faoliyati xavfsizlikka ta’sir ko’rsatadigan tashqi tashkilotlar (pudratchilar, xizmat provayderlari, hamkorlar)ga ham taalluqlidir – yuk tashish, ketrining, texnik xizmat, IT va logistika sohalarida.

5. SIYOSATNI AMALGA OSHIRISH YO'NALISHLARI

5.1. Normativ va reglamentaviy ta'minot.

- Aviakompaniyaning barcha tartib-qoidolari, reglamentlari va yo'riqnomalarini O'zbekiston Respublikasi amaldagi me'yoriy-huquqiy hujjatlariga, jumladan Transport vazirligi huzuridagi Fuqaro aviatsiyasi agentligi me'yorlariga hamda xalqaro standartlarga muvofiq holda yangilab borish.

- Aviatsiya xavfsizligi bo'yicha milliy hujjatlarni ishlab chiqishda ishtirok etish va davlat darajasida takliflar kiritish.

- Xalqaro va milliy standartlardagi o'zgarishlarni monitoring qilish, o'z vaqtida ichki hujjatlarga tegishli o'zgartirishlar kiritish.

5.2. Aviatsiya xavfsizligini boshqarish tizimi (SeMS – Security Management System).

- SeMS tizimini Doc 9859 (Safety Management) hujjatidagi yondashuvga muvofiq holda, aviatsiya xavfsizligi sohasiga tatbiq etish.

- Xavfsizlik xavflarini boshqarish jarayonlarini joriy etish: tahdidlar, zaifliklar, nazorat choralari tahlil qilish va ularning samaradorligini baholash.

- Mas'uliyat va javobgarlik tuzilmasini ishlab chiqish: xavfsizlik koordinatori yoki direktori, SeMS bo'linmalari, xavf tahlili guruhlarini belgilash.

- Strategik va operatsion ko'rsatkichlar (KPIs)ni aniqlash, ularni monitoring qilish va tahlil etish.

- Ichki auditlar, inspeksiya, hisobotlar tahlili, hodisalarni tergov qilish hamda tuzatish va oldini olish choralari joriy etish.

5.3. Inson salohiyatini boshqarish va o'qitish.

- Xavfsizlik kompetensiyalarini rivojlantirish bo'yicha uzoq muddatli strategiyani ishlab chiqish, ko'nikmalar auditini o'tkazish va o'quv maqsadlarini belgilash.

- Xodimlar uchun muntazam kurslar, treninglar, simulyatsion mashg'ulotlar, keys-o'qitish, sertifikatlash va qayta attestatsiya tizimini tashkil etish.

- Yangi xavf turlariga oid modullarni o'quv dasturlariga kiritish: ichki tahdidlar (insider threats), kiberxavflar, xavfsizlik texnologiyalari, xulq-atvor tahlili.

- Masofaviy o'qitish, simulyatorlar, innovatsion texnologiyalarni qo'llash, natijalarni testlar orqali baholash.

- Ichki murabbiylik, tajriba almashish va xavfsizlik sohasidagi yetakchilik madaniyatini rivojlantirish.

5.4. Obyektlar, infratuzilma va IT tizimlarini himoya qilish.

- Ko'p darajali jismoniy xavfsizlik tizimini joriy etish: kirish nazorati, videokuzatuv, qo'riqlash tizimlari.

- Zamonaviy kirish va identifikatsiya texnologiyalaridan foydalanish: kontaktsiz kartalar, biometrik tizimlar.

- Kiberxavfsizlik va aviatsiya xavfsizligini integratsiya qilish: tarmoqlar, boshqaruv tizimlari, avionika va ma'lumotlarni qayta ishlash tizimlarini himoya qilish.

- IT hodisalariga javob berish tizimini (SOC / CSIRT) yaratish, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilishni ta'minlash.

- Ichki tahdidlarni boshqarish: xodimlar ishonchliligini baholash (vetting), noodatiy faoliyat monitoringi, nazorat va tahlil dasturlari.

- Favqulodda holatlardan keyingi tiklanish rejalari, zaxira choralar, stress-testlar va o'quv mashg'ulotlarini o'tkazish.

5.5. Parvoz oldi tekshiruvi va xavfsizlik nazorati.

- Yo‘lovchilar, qo‘l yuklari, ro‘yxatdan o‘tgan bagaj, yuk, pochta va boshqa jo‘natmalarning 100% xavfsizlik tekshiruvidan o‘tishini ta‘minlash.
- Yuqori darajadagi texnik vositalarni qo‘llash: skanerlar, rentgen apparatlari, portlovchi modda aniqlash tizimlari, sun‘iy intellekt algoritmlari.
- Tahdidlar tahliliga asoslangan standartlashtirilgan tekshiruv tartiblarini ishlab chiqish va ularning samaradorligini sinovdan o‘tkazish.
- Aeroport xavfsizlik xizmatlari va davlat vakolatli organlari bilan o‘zaro hamkorlikni yo‘lga qo‘yish.

5.6. Davlat organlari va hamkorlar bilan reglamentlangan hamkorlik.

- Huquqni muhofaza qilish organlari (IIV, DXX va b.), aeroport va nazorat xizmatlari bilan rasmiy hamkorlik kanallarini yo‘lga qo‘yish.
- Tahdidlar, hodisalar va ilg‘or amaliyotlar bo‘yicha axborot almashish tizimini yo‘lga qo‘yish.

5.7. Tashqi yetkazib beruvchilar va pudratchilar ustidan nazorat.

- Pudratchilarni tekshirish (vetting), xavfsizlik talablariga muvofiqligini baholash va ta‘minot zanjirini nazorat qilish tartibini joriy etish.
- Hamkorlik shartnomalariga aviatsiya xavfsizligi bo‘yicha majburiyatlarni kiritish.
- Pudratchilarning aviatsiya xavfsizligi standartlariga rioya etishini audit va monitoring orqali tekshirib borish.

5.8. Xodimlarni xabardor qilish, hisobot va ishtirokni ta‘minlash.

- Siyosat va unga oid hujjatlarni barcha xodimlar va hamkorlar uchun ochiq holda taqdim etish.
- Xavfsizlik bilan bog‘liq buzilishlar, tahdidlar yoki shubhali holatlar haqida xabar berish uchun xavfsiz va anonim kanallarni yo‘lga qo‘yish.
- O‘quv va axborot kampaniyalarini, so‘rovlar va fikr-mulohaza yig‘ish tadbirlarini o‘tkazish.
- Aviakompaniya ichida muntazam hisobotlar, tahlillar va xulosalar tayyorlash, zarurat bo‘lganda – tashqi darajada ham e‘lon qilish.

6. SIYOSATNI AMALGA OSHIRISH USTIDAN NAZORAT, MONITORING VA AUDIT

6.1. Siyosatni joriy etish va bajarilishini nazorat qilish uchun Aviakompaniya darajasida mas’ul bo’lgan mansabdor shaxslar va bo’linmalar tayinlanadi.

6.2. Xavfsizlik bo’yicha asosiy ko’rsatkichlar (KPIs) yuzasidan yuqori rahbariyatga kamida har chorakda bir marotaba muntazam hisobot taqdim etiladigan tizim yo’lga qo’yiladi.

6.3. Ichki va tashqi auditlar, inspeksiyalar, xalqaro standartlarga (jumladan IOSA) muvofiqlik baholari muntazam ravishda o’tkaziladi. Ularning natijalari Siyosat va amaldagi tartiblarni takomillashtirish uchun asos bo’lib xizmat qiladi.

6.4. SeMS tizimining mustaqil nazorati va baholash mexanizmi yo’lga qo’yiladi. Bu jarayonga tashqi ekspertlar, ichki inspektorlar hamda vakolatli organlarning malakali mutaxassislari jalb etiladi.

7. SIYOSATNI QAYTA KO‘RIB CHIQISH VA YANGILASH

7.1. Mazkur Siyosat kamida har yili bir marotaba qayta ko‘rib chiqiladi.

7.2. Rejadan tashqari qayta ko‘rib chiqish quyidagi hollarda amalga oshiriladi:

- qonunchilik yoki normativ-huquqiy baza sezilarli darajada o‘zgarganda;
- hodisalar, buzilishlar yoki favqulodda vaziyatlar aniqlanganda;
- tahdidlar darajasi, shu jumladan texnologik yoki kiberxavflar oshganda;
- auditlar, inspeksiyalar yoki fikr-mulohazalar natijasida zarurat tug‘ilganda.

7.3. Siyosatdagi barcha o‘zgartirishlar Aviakompaniya Boshqaruvi Raisi tomonidan tasdiqlanadi va barcha manfaatdor tomonlarga yetkaziladi.

8. YAKUNIY QOIDALAR

8.1. Mazkur Siyosat Aviakompaniyaning barcha xodimlari, pudratchilari va hamkorlari tomonidan majburiy ravishda bajarilishi shart.

8.2. Siyosat qoidalarining buzilishi Aviakompaniya amaldagi me'yorlariga muvofiq tarzda intizomiy yoki shartnomaviy buzilish sifatida ko'rib chiqiladi.

8.3. Siyosat ichki axborot kanallari (intranet tizimi, o'quv materiallari, yo'riqnomalar) orqali e'lon qilinadi va doimiy ravishda yangilanib boriladi.

Mazkur Siyosat O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, xalqaro standartlar va tavsiya etilgan amaliyotlarga, shuningdek Aviakompaniyaning ichki me'yoriy hujjatlariga muvofiq ishlab chiqilgan.

U doimiy ravishda tahlil qilinadi, boshqaruv tizimini takomillashtirish va samarali amalga oshirish uchun zarur resurslar bilan ta'minlanadi.

Siyosat “Uzbekistan Airways” AJning amaldagi tartib-qoidalariga muvofiq tarzda barcha xodimlarga yetkaziladi.